

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра китайской филологии

Аннотация к дипломной работе

**«Особенности переводов современной китайской поэзии на белорусский язык
(на примере творчества Сюй Чжимо и Ван Гочжэня)»**

Бугаёва Алеся Сергеевна

Руководитель Жуковец Вероника Вячеславовна

2022

РЕФЕРАТ

Бугаёва Алеся Сергеевна

Особенности переводов современной китайской поэзии на белорусский язык (на примере творчества Сюй Чжимо и Ван Гочжэня)

Структура и объём работы: работа состоит из введения, четырёх глав, заключения и списка использованной литературы.

Объём: 78 с., список использованной литературы – 50 источников.

Ключевые слова: ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ, АДЕКВАТНОСТЬ, ПОЭЗИЯ, ЭКВИВАЛЕНТНОСТЬ, ОРИГИНАЛ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД, СОВРЕМЕННАЯ КИТАЙСКАЯ ПОЭЗИЯ, КИТАЙСКИЙ ЯЗЫК, РУССКИЙ ЯЗЫК, БЕЛОРУССКИЙ ЯЗЫК, КИТАЙСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, СЮЙ ЧЖИМО, ВАН ГОЧЖЭНЬ.

Цель работы: рассмотреть и проанализировать особенности перевода лирики Сюй Чжимо и Ван Гочжэня с китайского на белорусский язык на примере сборников поэзии «Лілеі тварык чароўны» и «Мелодыі адкрытага сэрца».

Объект исследования: корпуса оригинальных и переводных поэтических текстов Сюй Чжимо и Ван Гочжэня.

Предмет исследования: особенности перевода китайской поэзии Сюй Чжимо и Ван Гочжэня на белорусский язык.

Методы исследования: культурно-исторический, компаративный методы с целостным, контекстуальным и лингвостилистическим анализом художественного текста.

Полученные результаты и их новизна: в процессе исследования были выявлены приоритетные особенности и виды переводческих стратегий и трансформаций при переводе поэзии, а также охарактеризована творческая индивидуальность Сюй Чжимо и Ван Гочжэня в контексте истории китайской литературы. **Новизна** дипломного проекта отражена через анализ белорусскоязычных переводов поэзии Сюй Чжимо и Ван Гочжэня на предмет адекватности/эквивалентности, типологии применяемых стратегий художественного перевода не только в лингвокультурологическом, но и в метрико-композиционном и лексико-семантическом аспектах.

Актуальность работы обусловлена возрастающим интересом к современной китайской лирике в белорусском культурном пространстве, что акцентирует внимание отечественной синологии на проблеме адекватности и достоверности поэтического художественного перевода с китайского языка на белорусский язык. Выпускной проект также направлен на развитие школы китаеведения в белорусском культурном пространстве не только на уровне лингвистики и переводоведения, но и на уровне литературно-критических исследований.

Рекомендации по использованию результатов: материалы исследования могут применяться в курсе истории китайской литературы, в частности творчества Сюй Чжимо и Ван Гочжэня, а также при изучении особенностей перевода китайской поэзии на белорусский и другие восточнославянские языки.

Область применения: материалы, наблюдения и результаты исследования могут найти применение в дальнейших исследованиях в области истории и теории художественного перевода; в работе переводчиков и лингвистов.

РЭФЕРАТ

Бугаёва Алеся Сяргееўна

Асаблівасці перакладаў сучаснай кітайскай паэзіі на беларускую мову (на прыкладзе творчасці Сюй Чжымо і Ван Гачжэня)

Структура і аб'ём работы: работа складаецца з уводзін, чатырох частак, заключэння і спіса выкарыстанай літаратуры.

Аб'ём: 78 с., спіс выкарыстанай літаратуры – 50 крыніц.

Ключавыя словы: ПЕРАКЛАДАЗНАЎСТВА, АДЭКВАТНАСЦЬ, ПАЭЗИЯ, ЭКВІВАЛЕНТНАСЦЬ, АРЫГІНАЛ, МАСТАЦКІ ПЕРАКЛАД, СУЧАСНАЯ КІТАЙСКАЯ ПАЭЗИЯ, КІТАЙСКАЯ МОВА, РУСКАЯ МОВА, БЕЛАРУСКАЯ МОВА, КІТАЙСКАЯ ЛІТАРАТУРА, СЮЙ ЧЖЫМО, ВАН ГАЧЖЭНЬ.

Мэта работы: разгледзець і прааналізаваць асаблівасці перакладу лірыкі Сюй Чжымо і Ван Гачжэня з кітайскага на беларускую мову на прыкладзе зборнікаў паэзіі «Лілеі тварык чароўны» і «Мелодыі адкрытага сэрца».

Аб'ект даследавання: корпусы арыгінальных і перакладзеных паэтычных тэкстаў Сюй Чжымо і Ван Гачжэня.

Прадмет даследавання: асаблівасці перакладу кітайскай паэзіі Сюй Чжымо і Ван Гачжэня на беларускую мову.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, кампаратыўны метады з цэласным, кантэкстуальным і лінгвастылістычным аналізам мастацкага тэксту.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: падчас даследавання былі выяўлены прыярытэтныя асаблівасці і віды перакладчыцкіх стратэгий і трансфармацый пры перакладзе паэзіі, а таксама ахарактарызавана творчая індывідуальнасць Сюй Чжымо і Ван Гачжэня ў кантэксце гісторыі кітайскай літаратуры. **Навізна** дыпломнага праекта адлюстравана праз аналіз беларускамоўных перакладаў паэзіі Сюй Чжымо і Ван Гачжэня на прадмет адэкватнасці/эквівалентнасці, тыпалогіі ўжытых стратэгий мастацкага перакладу не толькі ў лінгвакультуралагічным, але і ў метрыка-кампазіцыйным і лексіка-семантычным аспектах.

Актуальнасць работы абумоўлена ўздыхам цікавасці да сучаснай кітайскай лірыкі ў беларускай культурнай прасторы, што акцэнтуюе ўвагу айчынай сіналогіі на праблеме адэкватнасці і дакладнасці паэтычнага мастацкага перакладу з кітайскай мовы на беларускую мову. Выпускны праект таксама скіраваны на развіццё школы кітаязнаўства ў беларускай культурнай прасторы не толькі на ўзроўні лінгвістыкі і перакладазнаўства, але і на ўзроўні літаратурна-крытычных даследаванняў.

Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў: матэрыялы даследавання могуць ужывацца ў курсе гісторыі кітайскай літаратуры, у прыватнасці творчасці Сюй Чжымо і Ван Гачжэня, а таксама пры вывучэнні асаблівасцяў перакладу кітайскай паэзіі на беларускую і іншыя ўсходнеславянскія мовы.

Галіна прымянення: матэрыялы, назіранні і вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў далейшых даследаваннях у галіне гісторыі і тэорыі мастацкага перакладу; у працы перакладчыкаў і лінгвістаў.

ABSTRACT

Alesya Bugayova

Peculiarities of translations of modern Chinese poetry into Belarusian (on the example of Xu Zhimo and Wang Guozhen's works)

Structure and contents of the study: the work consists of an introduction, four chapters, a conclusion and a list of references.

Volume of work: 78 p., the list of references – 50 sources.

Key words: TRANSLATION, ADEQUACY, POETRY, EQUIVALENCE, ORIGINAL, LITERARY TRANSLATION, MODERN CHINESE POETRY, CHINESE LANGUAGE, RUSSIAN LANGUAGE, BELARUSIAN LANGUAGE, CHINESE LITERATURE, XU ZHIMO, WANG GUOZHEN.

The purpose of the study: to consider and analyze the peculiarities of the translation of the lyrics by Xu Zhimo and Wang Guozhen from Chinese into Belarusian on the example of the collections of poetry "Charming lilies' face" and "Melodies of an open heart".

Object of research: corpus of original and translated poetic texts by Xu Zhimo and Wang Guozhen.

Subject of research: the peculiarities of the translation of Chinese poetry by Xu Zhimo and Wang Guozhen into Belarusian.

Research methods: cultural-historical, comparative methods with holistic, contextual and linguistic-stylistic analysis of the literary text.

The results obtained and their novelty: in this study, we identified priority peculiarities and types of translation strategies and transformations in the translation of poetry, as well as characterized the creative personality of Xu Zhimo and Wang Guozhen in the context of the history of Chinese literature. **The novelty** of the diploma project is reflected in the analysis of Belarusian-language translations of poetry by Xu Zhimo and Wang Guozhen for adequacy / equivalence, typology of applied strategies of literary translation not only in linguistic and cultural, but also in metric-compositional and lexical-semantic aspects.

The significancy of the work is substantiated by the growing interest in modern Chinese poetry in the Belarusian cultural space, which focuses the attention of domestic Sinology on the problem of adequacy and authenticity of poetic literary translation from Chinese into Belarusian. The final project contributes to the development the school of Chinese studies in the Belarusian cultural space, not only at the level of linguistics and translation studies, but also at the level of literary criticism.

Recommendations for using the results: the research materials can be used to study the history of Chinese literature, in particular the works of Xu Zhimo and Wang Guozhen, as well as to study the translation of Chinese poetry into Belarusian and other East Slavic languages.

Scope: materials, observations and research results can be used in further research in the field of history and theory of literary translation; in the work of translators and linguists.